

Schriftelijke Vragen: U-pas, wat willen minima, wat biedt Utrecht, de prijzentruc, korting blijkt geen korting en kwakzalverij!

7 april 2025

De U-pas is een van de armoederegelingen in de stad. In de verordening staat te lezen dat het van wezenlijk belang wordt geacht dat Utrechters en hun minderjarige kinderen zich door maatschappelijke participatie kunnen ontplooiën en ontwikkelen en daarin niet belemmerd worden door hun financiële positie; dat de gemeente Utrecht daaraan wenst bij te dragen door het voeren van beleid, gericht op bevordering van maatschappelijke participatie, waaronder wordt verstaan deelname aan activiteiten die het mogelijk maken mee te doen in de samenleving.

De U-pas is ervoor sportieve, culturele, educatieve, recreatieve en andere maatschappelijke activiteiten. Het kan gaan om:

- een eenmalige of regelmatige activiteit;
- het lidmaatschap van een organisatie;
- deelname aan schoolactiviteiten;
- zwemlessen;
- gebruiksgoederen die volgens het college de maatschappelijke participatie bevorderen.

De U-pas is een 'Utrechtse' (voordeel) betaalkaart waarmee minima soms in combinatie met kortingen kunnen betalen voor activiteiten of producten.

Veel mensen gebruiken het tegoed van de U-pas voor een fiets, om te sporten of het bezoeken van theater en bioscoop. De U-pas is een fijn middel van de gemeente Utrecht, om de lasten van armoede wat te verlichten. Daar is Stadsbelang Utrecht natuurlijk groot voorstander van.

Stadsbelang is ook kritisch op de uitvoering van armoederegelingen. Als je aan een armoederegeling in de vorm van een voordeel(betaal)kaart invulling gaat geven, moet er ook daadwerkelijk voordeel zijn voor de U-pashouder, de klantvraag is essentieel, waarvoor willen de Utrechtse minima de U-pas gebruiken en waarvoor gebruiken ze deze kaart? Welke normen hanteert de gemeente hierbij?

- Vraag 1.** Is er een aan Utrechtse minima gevraagd waar zij hun U-pas tegoed aan willen besteden? Zo ja ontvangen wij graag een uitwerking van de behoefte per gestelde leeftijdsgroepen. Zo nee, waarom niet?
- Vraag 2.** Graag ontvangen wij een overzicht van de top 15 bestedingsdoelen van de U-pas. Waar besteden de Utrechtse minima hun tegoed aan.
- Vraag 3.** Welke normen hanteert de gemeente bij de toekenning van het tegoed?

Kritisch moet je ook zijn op de inhoud van het aanbod, er moet in het aanbod slim en verantwoord ingekocht worden.

Korting en betaalacties

Op dit moment staan er op de website van de U-pas 1805 acties waar Utrechtse minima gebruik van kunnen maken. Hiervan zijn er 184 korting- en betaalacties. De U-pasorganisatie stelt dat als er sprake is van korting- en betaalacties er minimaal 25% korting moet worden gegeven.

Bijzonder is het, om te moeten constateren dat +/- 60 van de 184 aanbiedingen 20% of minder korting geeft, of alleen maar slaat op een deel van de kosten, zoals een gratis usb kabel bij aanschaf van een computer. Het is tevens bijzonder om te moeten constateren dat veel kortingen maar een beperkte beschikbaarheidsduur hebben of alleen maar voor het 1^e kwartaal of 1^e jaar lidmaatschap, de eerste 10 lessen.

Het is daarnaast ook bijzonder om te moeten constateren dat er voor 55 van de 184 aanbiedingen flink gereisd moet worden en dus extra reiskosten moeten worden gemaakt, waardoor de korting eigenlijk minder lucratief is.

- Vraag 4.** Is het college het met de Stadsbelang eens dat minder dan 25% korting niet overeenkomstig de regels is en dat dergelijke aanbiedingen moeten worden geschrapt van de website van U-pas? Zo nee, waarom niet?
- Vraag 5.** Is het college het met Stadsbelang Utrecht eens dat er moet worden gestreefd naar een langere periode waarin de korting geldt of verruiming van de duur van de korting zodat kinderen niet na een kwartaal of een maand moeten afhaken omdat de prijs van de muziekschool te duur wordt, het aantal lessen wat ze kunnen volgen drastisch wordt ingeperkt.

De fractie van Stadsbelang wil vier van de kortingsaanbiedingen noemen, die vragen bij ons oproepen en waar we de wenkbrouwen toch wel enigszins van moesten fronsen.

Keuzestress

Vioolles in Utrecht, het kan in Zuilen, gebruik makende van het U-pasbudget. Helaas kost dit al gauw € 40 of € 45 euro per les, (exclusief de huur voor een viool en de kosten van partituren). Het U-pas Kindpakket biedt voor kinderen t/m 11 jaar € 275 budget per jaar, je kind kan dus 6,87 vioollessen volgen per jaar, daar wordt hij/zij geen vioolvirtuoos van, maar goed, het kan. Helaas heeft de vioollerares geen plek meer, dus dan maar met kind naar Houten of Maartensdijk reizen. Daar kun je wel 9 lessen krijgen, maar naast vioolhuur, partituren, wordt je als ouder met € 7,20 reiskosten (incl. korting) per keer geconfronteerd. Nu is vioolles een voorbeeld, maar het aanbod overziend moet de conclusie worden getrokken dat veel aanbod ongelijk is per gemeente die een U-pasregeling heeft. Dit veroorzaakt reiskosten en keuzestress van mensen die het toch al niet breed hebben.

- Vraag 6.** Zou het niet veel beter zijn om de U-pasorganisatie de opdracht mee te geven in plaats van reactief het aanbod van partijen te plaatsen, wat proactiever om te gaan met een gelijk aanbod per gemeenten? Zouden wij niet moeten zorgen voor voldoende aanbod in Utrecht, opdat reiskosten en keuzestress bij de toch al kwetsbare minima kan worden voorkomen. Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

Prijsverschillen, met de U-pas duurder uit.

Via de U-pas, kan men normale U-pasfoto's met 35% korting krijgen bij Romp foto's. Deze foto's kosten maar € 10,00. De digitale RDW foto's voor rijbewijs en id-bewijs kosten € 16,50. Via de U-pas kun je volgens de U-pas site bij de Primera met 12% korting de foto's krijgen voor € 7,50. Uit navraag blijkt dit niet te kloppen, de foto's kosten € 8,55 en RDW foto's kosten € 13,55.

Bij OoginAl Optiek betaal je voor pasfoto's zonder de U-paskorting. Daar betaal je € 8,50 en € 12,50 voor digitale RDW foto's.

Het lijkt er stellig op dat je als Utrechter die op de kleintjes moet letten maar geen U-pas hebt, je beter in Oog in Al je foto's kan laten maken. De Utrechtse minima met een U-pas kunnen beter voor een duurder alternatief kiezen, omdat de U-pasorganisatie geen deal heeft gesloten met deze fotograaf.

Da's dus mooi voor de U-pas ondernemer, maar minder mooi voor de zuinige Utrechter en de gemeente.

- Vraag 7. Welk bedrag krijgen Romp foto's en de Primera vanuit het U-pasbudget voor de gemaakte pasfoto's?**
- Vraag 8. Onderkend het college dat De U-paswebsite voor deze ondernemers meer als een soort leadsgenerator gebruikt wordt om hun dure foto's te verkopen?**
- Vraag 9. Wat vindt de gemeente van de prijsverschillen. Moeten we over de hele linie niet eens wat kritischer kijken naar het aanbod zodat mensen met een U-pas wat doelmatiger met hun tegoed om kunnen gaan en het de gemeente minder geld kost?**

Korting blijkt geen korting.

Via de U-pas kan de Utrechtse minima bij Specsavers met 35% korting op de prijs van een complete bril een bril aanschaffen. Het bijzondere is, dat dit niet kan in combinatie met andere acties.

Specsavers is een formule die drijft op acties (*je kunt daar zelfs geen bril kopen zonder korting*), gevolg hiervan is dat mensen met een kleine portemonnee een worst wordt voorgehouden die een lege huls blijkt te zijn. De 1+1 (gratis) deal die voor 'normale' mensen € 109 moet kosten, kost voor de U-pas houder dus ook € 109. Da's dus mooi voor de U-pas ondernemer, maar minder mooi voor de zuinige Utrechter en de gemeente.

- Vraag 10. Welk bedrag krijgt Specsavers vanuit het U-pasbudget voor brillen?**
- Vraag 11. Onderkend het college dat De U-paswebsite lijkt een goedkoop marketinginstrument voor deze ondernemer die gebakken lucht verkoopt, omdat de U-pashouder geen voordeel heeft?**
- Vraag 12. Wat vindt de gemeente van de prijsverschillen. Moeten we over de hele linie niet eens wat kritischer kijken naar het aanbod zodat mensen met een U-pas wat doelmatiger met hun tegoed om kunnen gaan en het de gemeente minder geld kost?**

Kwakzalverij als bestedingsdoel.

In de U-pas nieuwsbrief stond een mooie aanbieding, via de U-pas volg je een cursus ‘*Helende handen*’. 25% korting op de prijs voor een cursus Energetische geneeskunde.

Een mooie aanbieding, want voor veel mensen in de doelgroep van de U-pas zijn zorgkosten een groot probleem. Men moet een dure standaardpakketpolis afsluiten en worden ook nog eens geconfronteerd met een hoog eigen risico. Een prachtige opleiding, voor maar € 112,50 binnen 5 of 10 oefenmiddagen ‘*Helende handen*’ krijgen en je kunt je kind doormiddel van handoplegging genezen, ‘*de healing touch*’.

De kracht van verbeelding

Via de U-pas website kwamen we ook nog bij een andere aanbieder van een dergelijk traject

Daar kan men zijn/haar Chakra laten inventariseren of een reading doen, voor maar € 45. Men kan zich laten magnetiseren, een behandeling krijgen met de ‘bewezen’ effectieve klankschalen. De frequentie van de levensenergie, het lichaam, de geest en de ziel laten beïnvloeden door edelstenen, geurtherapie, of de celzoutenbehandeling, (bekend van ‘Ook dat nog!’ en Jomanda). Zelfs kaartleggen met de heilzame tarotkaarten behoort tot de mogelijkheden en kan met de U-pas leiden tot inzicht en genezing.

De U-pas biedt ook uitkomst voor het huisdier, doormiddel van de Chakra reading (kan doormiddel van het opsturen van een foto) in combinatie met aromatherapie, kan verlichting en genezing worden geboden van aanwezige stress, lichamelijke ongemakken en pijn. Op deze wijze komt een kleine hond met ontstoken anaalklieren voor maar € 45,- er weer volledig bovenop. En volledig betaald met het U-pas tegoe.

Het lijkt in eerste instantie win-win, echter is kwakzalverij geen subsidiabel bestedingsdoel, mensen krijgen er de hoop van op een gezonder bestaan, denken genezing te vinden en lopen de kans verder en verder in het fuik van beïnvloeding door schimmige zelfverklaarde hulpverleners te geraken. Daarvoor kunnen zij uiteindelijk een hoge prijs betalen.

Vraag 13. Is het College van mening dat Kwakzalverij thuishoort in het aanbod van de U-pas? Zo nee, waarom staan deze er dan wel tussen?

Vraag 14. Is het college, net als Stadsbelang Utrecht van mening dat kwakzalverij en de daar bijkomende uitbuiting juist weg moet worden gehouden bij mensen die door geldzorgen soms tijdelijk minder ruimte hebben om verstandige keuzes te maken? En zo ja, hoe gaat het college hiervoor zorgen?

Stadsbelang Utrecht vindt dat het grote en ongefilterde aanbod op de website van de U-Pas, personen in armoede onnodig wegzet als wanhopigen die hun geld graag investeren bij beauty salons en bij Mesologen (wat dat ook precies moge zijn?). Stadsbelang zou graag zien dat het aanbod van de U-pas passend is voor alle mensen (jong en oud) die minder geld hebben.

- Vraag 15.** **Gelooft het college niet ook dat dit aanbod een stigmatiserend effect heeft? Hoe gaat het college ervoor zorgen dat stigma's over arme mensen niet leidend zijn in het U-pas aanbod?**
- Vraag 16.** **Is er een manier waarop de screening van aanbieders die korting of U-pas tegoed inzetten beter kan, hoe dan?**